

Sprawa C-711/19**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym****Data wpływu:**

25 września 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Verwaltungsgerichtshof (Austria)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

3 września 2019 r.

Strony wnoszące rewizję:

Admiral Sportwetten GmbH

Novomatic AG

AKO Gastronomiebetriebs GmbH

Organ, którego działania dotyczy skarga:

Magistrat der Stadt Wien, Magistratsabteilung 6

[...]

[sygnatura] [...]

3 września 2019 r.

Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny, Austria) w sprawie [...] rewizji wniesionej przez 1. Admiral Sportwetten GmbH, 2. Novomatic AG, obie z siedzibą w Gumpoldskirchen, 3. AKO Gastronomiebetriebs GmbH z siedzibą w Wiedniu [...] od wyroku Bundesfinanzgericht (federalnego sądu do spraw finansowych, Austria) z dnia 23 sierpnia 2018 r., ZI. RV/7400063/2017, dotyczącego podatku od terminali do zawierania zakładów [organ, którego działania dotyczy skarga wniesiona do Verwaltungsgericht (sądu administracyjnego, Austria): Magistrat der Stadt Wien Magistratsabteilung 6 (magistrat miasta Wiednia, wydział 6., Austria)]

postanowił,

co następuje:

Do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się zgodnie z art. 267 TFUE następujące pytania prejudycjalne:

- 1) Czy art. 1 dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego należy interpretować w ten sposób, że przepisy Wiener Wettterminalabgabegesetz (wiedeńskiej ustawy o podatku od terminali do zawierania zakładów, Austria), które przewidują opodatkowanie eksploatacji terminali do zawierania zakładów, należy uznać za „przepisy techniczne” w rozumieniu tego artykułu?
- 2) Czy brak notyfikowania przepisów Wiener Wettterminalabgabegesetz w rozumieniu dyrektywy (UE) 2015/1535 powoduje, że nie można pobierać podatku takiego jak podatek od terminali do zawierania zakładów?

Uzasadnienie:

- 1 A. Stan faktyczny i dotychczasowy przebieg postępowania
- 2 Strona wnosząca rewizję nr 1 jest operatorem terminali do zawierania zakładów, strona wnosząca rewizję nr 2 jest ich właścicielem, a [Or. 2] strona wnosząca rewizję nr 3 posiada lokal, w którym je ustawiono.
- 3 Strona wnosząca rewizję nr 1 w kilku pismach składanych od sierpnia 2016 r. informowała organ, którego działania dotyczy skarga, że w lokalu strony wnoszącej rewizję nr 3 będzie eksploatować w Wiedniu terminal do zawierania zakładów, wnosząc o określenie podatku w kwocie 0 EUR, ponieważ jej zdaniem nie występuje obowiązek podatkowy.
- 4 Decyzją z dnia 31 października 2016 r. Magistrat der Stadt Wien (magistrat miasta Wiednia) określił wobec stron wnoszących rewizję podatek od terminali do zawierania zakładów za wrzesień 2016 r. i październik 2016 r. w wysokości po 350 EUR (miesięcznie od każdego terminalu do zawierania zakładów) – odpowiednio do funkcji każdej z nich, polegającej na byciu operatorem lub właścicielem terminalu do zawierania zakładów, lub też posiadaczem lokalu, w którym taki terminal ustawiono.
- 5 W kolejnych decyzjach z dnia 2 stycznia 2017 r. i 24 lipca 2017 r. Magistrat der Stadt Wien (magistrat miasta Wiednia) określił podatek od terminali do zawierania zakładów za okres od listopada do grudnia 2016 r. oraz od stycznia do czerwca 2017 r. (po 350 EUR miesięcznie od każdego terminalu do zawierania zakładów).
- 6 Strony wnoszące rewizję złożyły od tych decyzji odwołania. Podsumowując, podnosiły, że przepisy dotyczące terminali do zawierania zakładów zawarte w

Wiener Wettterminalabgabegesetz (wiedeńskiej ustawie o podatku od terminali do zawierania zakładów, Austria; zwanej dalej „WWAG”) stanowią „przepisy techniczne” w rozumieniu Gesetz über internationale Informationsverfahren und Notifizierungen auf dem Gebiet technischer Vorschriften (ustawy o międzynarodowych procedurach udzielania informacji i notyfikacjach w dziedzinie przepisów technicznych, Austria; zwanej dalej „WNotifG”) oraz dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. Te przepisy techniczne nie zostały notyfikowane Komisji, w związku z czym nie można się na nie powoływać wobec jednostek. Skutkuje to tym, że podatek od terminali do zawierania zakładów nałożono bezprawnie.

- 7 Bundesfinanzgericht (federalny sąd do spraw finansowych) oddalił odwołania jako bezzasadne wyrokiem, który zaskarżono do Verwaltungsgerichtshof (trybunału administracyjnego). [Or. 3]
- 8 Przy bardziej szczegółowym uzasadnieniu Bundesfinanzgericht (federalny sąd do spraw finansowych) doszedł do wniosku, że przepisy WWAG nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu WNotifG ani dyrektywy 2015/1535. W związku z tym w przypadku WWAG nie występował obowiązek notyfikacji. Skutkuje to tym, że wobec stron wnoszących rewizję można było powołać się na WWAG, a podatek od terminali do zawierania zakładów nałożono zgodnie z prawem.
- 9 Verfassungsgerichtshof (trybunał konstytucyjny) odmówił rozpoznania skargi wniesionej do niego od tego wyroku przez strony wnoszące rewizję.
- 10 B. Istotne przepisy prawa krajowego
- 11 Fragmenty Wiener Wettterminalabgabegesetz (wiedeńskiej ustawy o podatku od terminali do zawierania zakładów, zwanej dalej „WWAG”) – ustawy przyjętej na szczeblu kraju związkowego – mają następujące brzmienie w pierwotnej wersji mającej zastosowanie w niniejszej sprawie (LGB1. nr 32/2016):

„Przedmiot opodatkowania

§ 1. Od eksploatacji terminali do zawierania zakładów na obszarze miasta Wiednia uiszcza się podatek od terminali do zawierania zakładów.

Definicje pojęć

§ 2. W rozumieniu niniejszej ustawy podane niżej pojęcia mają następujące znaczenie:

1. Terminal do zawierania zakładów: Punkt przyjmowania zakładów znajdujący się w danej lokalizacji, który poprzez łącze do transferu danych jest połączony z bukmacherem lub totalizatorem i bezpośrednio umożliwia danej osobie udział w zakładzie.

2. Bukmacher: Podmiot, który w ramach działalności gospodarczej zawiera zakłady.
3. Totalizator: podmiot, który w ramach działalności gospodarczej pośredniczy w zawieraniu zakładów.

Wysokość podatku

§ 3. Podatek od eksploatacji terminali do zawierania zakładów wynosi 350 EUR od każdego terminalu do zawierania zakładów za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy.

[...]

Przepisy karne

§ 8. (1) Działania lub zaniechania, wskutek których podatek ulega uszczupleniu, jako wykroczenia administracyjne podlegają grzywnom w wysokości do 42 000 EUR; w wypadku braku możliwości wyegzekwowania grzywny należy określić zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze do sześciu tygodni. Uszczuplenie utrzymuje się aż do momentu [Or. 4], kiedy podatnik sam określi zaległy podatek lub organ podatkowy zrobi to w drodze decyzji [...].”

- 12 W uzasadnieniu wniosku ustawodawczego dotyczącego tej ustawy (LG – 00689-2016/0001/LAT) wyjaśniono w szczególności, co następuje:

„Prosta i anonimowa możliwość obsługi terminali do zawierania zakładów skutkuje wysokim stopniem akceptacji wśród potencjalnych klientów, który operator może jeszcze zwiększyć poprzez dodatkowe oferty. Z uwagi na te szczególne okoliczności celowe jest zatem objęcie terminali do zawierania zakładów szczególnym opodatkowaniem, aby ograniczyć tę formę zakładów, zwłaszcza że również ten obszar należy rozpatrywać przy uwzględnieniu wszelkich negatywnych skutków społecznych związanych z uzależnieniem od gier hazardowych.

W porównaniu z punktami, w których zakłady przyjmuje się osobiście, terminale do zawierania zakładów cechuje zwiększone ryzyko uzależnienia. Wynika to przede wszystkim z tego, że brak osobistego kontaktu ogranicza barierę przed udziałem w zakładzie i tym samym go ułatwia. Uczestniczenie w zakładach poprzez terminal do zawierania zakładów skutkuje ogólnym wzmożeniem aktywności hazardowej. Wynika to także z tego, że ze względu na możliwości techniczne klientom zawierającym zakłady można poprzez terminale do zawierania zakładów przedstawić dużo szerszą ofertę zakładów. Jednocześnie terminale do zawierania zakładów sprawiają, że w stosunkowo krótkich odstępach czasu można zawrzeć kolejno kilka zakładów.

W związku z powyższym ma zostać wprowadzony podatek od eksploatacji terminali do zawierania zakładów na obszarze miasta Wiednia w wysokości

350 EUR od każdego terminalu do zawierania zakładów za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy. [...]

Przedmiotem opodatkowania jest eksploatacja terminali do zawierania zakładów.

[...] Sformułowanie [ustawowe] »bezpośrednio umożliwia [...] udział w zakładzie« ma wyjaśnić, że urządzenia techniczne, w przypadku których zakłady dla klienta może wprowadzać wyłącznie personel danego przedsiębiorstwa, nie stanowią terminali do zawierania zakładów w rozumieniu ustawy (jak ma to miejsce na przykład w sklepach z tytoniem, gdzie to wyłącznie sprzedawca wprowadza zakład, a klienci nie mają swobodnego dostępu do urządzenia przyjmującego zakłady).

Z definicji pojęć wynika, że przedmiot opodatkowania nie nawiązuje do pojęcia terminalu do zawierania zakładów oraz pozostałych definicji pojęć zawartych w Wiener Wettengesetz (wiedeńskiej ustawie o zakładach, Austria) istniejącej w postaci projektu i różni się od przedmiotu opodatkowania [Or. 5] wynikającego z Gebührengesetz 1957 (ustawy o opłatach z 1957 r., Austria) w ten sposób, że opodatkowaniu podlega nie zawarcie umowy zakładu, lecz eksploatacja terminalu do zawierania zakładów. [...]

W odniesieniu do wysokości podatku odsyła się do wyroku Verfassungsgerichtshof (trybunału konstytucyjnego) z dnia 5 grudnia 2011 r., B 533/11, VfSlg. 19.580/2011. W wyroku tym stwierdzono między innymi, że nie należy sprzeciwiać się ustawodawcy, kiedy zamiast wprowadzenia zakazu ustawiania automatów do gier hazardowych chce on doprowadzić do ograniczenia ustawiania automatów bądź hazardu poprzez zwiększenie obciążenia podatkowego. Jeżeli w ten sposób ododzi się potencjalnych graczy od hazardu ze względu na brak atrakcyjności, odpowiada to dokładnie zamiarowi ustawodawcy, którego nie można kwestionować w świetle prawa konstytucyjnego. Rozumowanie to można odnieść do podatku od terminali do zawierania zakładów. [...]"

- 13 Gesetz über den Abschluss und die Vermittlung von Wetten (ustawa o zawieraniu zakładów i pośredniczeniu w zakładach, Austria; zwana dalej „Wiener Wettengesetz”), w mającej zastosowanie w niniejszej sprawie wersji pierwotnej LGBl. nr 26/2016, reguluje zawieranie zakładów w ramach działalności gospodarczej (zakłady bukmacherskie) i pośredniczenie w zawieraniu zakładów w ramach działalności gospodarczej (zakłady totalizatora) w związku z wydarzeniami sportowymi oraz pośredniczenie w zawieraniu tego rodzaju zakładów i pozyskiwaniu klientów, którzy zawierają zakłady, w ramach działalności gospodarczej (§ 1 wskazanej ustawy). W § 2 pkt 8 ustawa przewiduje własną definicję pojęcia terminalu do zawierania zakładów, różniącą się nieznacznie od definicji tego pojęcia zawartej w WWAG. W dalszej części ustawy pojawiają się obszerne przepisy dotyczące wymogów wydania zgody na działalność przedsiębiorstwa w zakresie zawierania zakładów. W § 13 ustawa

zawiera bardziej szczegółowe przepisy dotyczące terminali do zawierania zakładów.

- 14 Wiener Wettengesetz (wiedeńską ustawę o zakładach) notyfikowano zgodnie z przepisami dyrektywy (UE) 2015/1535 (numer notyfikacji: 2015/602/A).
- 15 Wiener Notifizierungsgesetz (wiedeńska ustawa o notyfikacjach, Austria), LGB1. nr 28/1996 (zwana dalej „WNotifG”) służy – w aktualnym brzmieniu (LGB1. nr 36/2016) – transpozycji dyrektywy (UE) 2015/1535 (§ 7 WNotifG). Zawiera zasadniczo definicje odpowiadające tej dyrektywie. **[Or. 6]**
- 16 C. Wyjaśnienia dotyczące pytań prejudycjalnych
- 17 1. Znaczenie pytań prejudycjalnych
- 18 Zgodnie z § 3 WWAG podatek od eksploatacji terminali do zawierania zakładów wynosi 350 EUR od każdego terminalu do zawierania zakładów za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy. To, że przesłanki te były w niniejszej sprawie w odnośnych okresach spełnione oraz że strony wnoszące rewizję są podatnikami w rozumieniu WWAG, pełniąc poszczególne funkcje (operator, właściciel lub posiadacz lokalu, w którym ustawiono terminal do zawierania zakładów), nie jest kwestią sporną. Zarzuty stron wnoszących rewizję, które były oparte na krajowym prawie konstytucyjnym, nie zostały uwzględnione przez Verfassungsgerichtshof (trybunał konstytucyjny). W świetle prawa krajowego sporny obowiązek podatkowy zatem istnieje.
- 19 Strony wnoszące rewizję podnoszą jednak, że temu obowiązkowi podatkowemu sprzeciwia się prawo Unii Europejskiej. W tym względzie kwestią bezsporną pozostało w postępowaniu to, że projekt WWAG – inaczej niż projekt wiedeńskiej ustawy o zakładach – nie został przekazany Komisji zgodnie z dyrektywą 2015/1535.
- 20 Jeżeli przepisy WWAG – jak podnoszą strony wnoszące rewizję – stanowią przepisy techniczne w rozumieniu dyrektywy 2015/1535, a naruszenie obowiązku notyfikacji mogłoby skutkować brakiem możliwości pobrania podatku od terminali do zawierania zakładów, należałoby jednak stwierdzić, że strony wnoszące rewizję nie są objęte obowiązkiem podatkowym. Rozstrzygnięcie Verwaltungsgerichtshof (trybunału administracyjnego) zależy zatem od odpowiedzi na wskazane pytania.
- 21 2. W przedmiocie pierwszego pytania prejudycjalnego
- 22 Należy najpierw zauważyć, że – zgodnie z wiedzą Verwaltungsgerichtshof (trybunału administracyjnego) – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwany dalej „Trybunałem”) nie wydał jeszcze żadnych orzeczeń dotyczących dyrektywy 2015/1535, która ma być przedmiotem wykładni w niniejszej sprawie (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczącego tej dyrektywy ujęto najwyraźniej pod sygnaturą C-727/17). Verwaltungsgerichtshof

(trybunał administracyjny) wychodzi jednak z założenia, że należy w tym zakresie przywołać orzecznictwo dotyczące poprzednich dyrektyw, których ujednoczeniu ta dyrektywa służyła (zob. motyw 1 dyrektywy). **[Or. 7]**

- 23 W świetle utrwalonego orzecznictwa Trybunału dotyczącego poprzednich dyrektyw pojęcie „przepisów technicznych” obejmuje cztery kategorie środków, to znaczy, po pierwsze, „specyfikację techniczną” w rozumieniu art. 1 pkt 3 dyrektywy 98/34 [art. 1 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2015/1535; zob. w tym względzie również tabelę korelacji zamieszczoną w załączniku IV do dyrektywy], po drugie, „inne wymagania” zdefiniowane w art. 1 pkt 4 tej dyrektywy [obecnie art. 1 ust. 1 lit. d)], po trzecie, „zasady dotyczące usług”, o których mowa w art. 1 pkt 5 wskazanej dyrektywy [obecnie art. 1 ust. 1 lit. e)], oraz, po czwarte, „przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne państw członkowskich [...] zakazujące produkcji, przywozu, wprowadzania do obrotu i stosowania produktu lub zakazujące świadczenia bądź korzystania z usługi lub ustanawiania dostawcy usług” w rozumieniu art. 1 pkt 11 owej dyrektywy [obecnie art. 1 ust. 1 lit. f)]; zob. ostatnio wyrok Trybunału z dnia 26 września 2018 r., Van Gennip i in., C-137/17, pkt 37, wraz z dalszymi odesłaniami; zob. ponadto opinia z dnia 13 grudnia 2018 r., VG Media, C-299/17, pkt 19).
- 24 a) „specyfikacja techniczna”
- 25 Pojęcie to zakłada, iż środek krajowy odnosi się do produktu lub jego opakowania jako takich i określa w związku z tym jedną z wymaganych cech produktu takich jak wymiary, nazwa, pod jaką produkt jest sprzedawany, etykietowanie lub oznakowanie (zob. wyroki Trybunału: z dnia 8 marca 2001 r., van der Burg, C-278/99, pkt 20; z dnia 21 kwietnia 2005 r., Lindberg, C-267/03, pkt 57; z dnia 26 września 2018 r., Van Gennip i in., C-137/17, pkt 38; zob. też wyrok Trybunału z dnia 10 lipca 2014 r., Ivansson, C-307/13, pkt 19 i nast.). Przepisów ogólnych nie należy postrzegać jako tego rodzaju specyfikacji technicznych (zob. ostatnio wyrok Trybunału z dnia 10 lipca 2014 r., Ivansson, C-307/13, pkt 21 i nast.).
- 26 WWAG dotyczy co prawda „produktów” (terminali do zawierania zakładów) wykorzystywanych w działalności (zob. na przykład wyrok Trybunału z dnia 4 lutego 2016 r., Ince, C-336/14, pkt 71). Inaczej niż wiedeńska ustawa o zakładach WWAG nie reguluje jednak konkretnych cech dotyczących terminali do zawierania zakładów. Opisuje jedynie, jaką funkcję spełnia terminal do zawierania zakładów; są to zapewne „elementy opisowe” (zob. w tym względzie wyrok Trybunału z dnia 13 października 2016 r., M. i S., C-303/15, pkt 28), nie zaś „przepisy”. **[Or. 8]** Verwaltungsgerichtshof (trybunał administracyjny) wychodzi zatem z założenia, że nie występuje tutaj specyfikacja techniczna.
- 27 b) „inne wymagania”
- 28 Przepisy krajowe, aby można było je uznać za „inne wymagania” (w kwestii uzasadnienia dodania tej kategorii zobacz bliżej wyrok Trybunału z dnia 21 kwietnia 2005 r., Lindberg, C-267/03, pkt 61 i nast.), muszą ustanawiać

„warunki” determinujące w sposób istotny skład, właściwości lub sprzedaż analizowanego produktu (zob. wyrok Trybunału z dnia 13 października 2016 r., M. i S., C-303/15, pkt 20, wraz z dalszymi odesłaniami; ponadto wyrok Trybunału z dnia 4 lutego 2016 r., Ince, C-336/14, pkt 72). Zakaz wydawania, przedłużania i zmiany zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami może bezpośrednio wpływać na obrót tymi automatami, a tym samym na ich sprzedaż (zob. wyrok Trybunału z dnia 19 lipca 2012 r., Fortuna i in., C-213/11 i in., pkt 36; zob. ponadto wyrok Trybunału z dnia 11 czerwca 2015 r., Berlington Hungary, C-98/14, pkt 99).

- 29 W niniejszym przypadku nie występuje w tym zakresie zakaz, lecz jedynie opodatkowanie. Jak wynika z uzasadnienia wniosku ustawodawczego, opodatkowanie to służy jednak (w każdym razie również) temu, aby „ograniczyć tę formę zakładów”. Zamiar ustawodawcy – oprócz celów fiskalnych – obejmował zatem najwyraźniej także to, aby odwieść graczy od hazardu, nawet jeśli liczba terminali do zawierania zakładów znajdujących się w Wiedniu wynosząca około 2 000 sztuk w następstwie przyjęcia tej regulacji pozostała zasadniczo niezmienna.
- 30 Wydaje się zatem w każdym razie, że nie jest wykluczone, iż opodatkowanie eksploatacji terminali do zawierania zakładów należy postrzegać jako przepis służący w szczególności ochronie konsumentów (graczy), który dotyczy cyklu życia produktu (terminalu do zawierania zakładów) w ramach użytkowania po wprowadzeniu do obrotu i może istotnie wpływać na sprzedaż terminali do zawierania zakładów.
- 31 Ponadto można by mieć oczywiście wątpliwości co do tego, czy chodzi tu o środek w rozumieniu art. 1 ust. 6 dyrektywy. Kiedy w tym kontekście [**Or. 9**] jest jednak mowa – nawet jeśli tylko „w szczególności” – o ochronie pracowników, założenie, że w tym zakresie mają być chronieni również gracze przed ewentualnym uzależnieniem od hazardu, wydaje się przynajmniej mało przekonujące.
- 32 c) „zasady dotyczące usług”
- 33 Aby zostać zaklasyfikowanymi do tej kategorii, zasady te muszą „szczególnie” odnosić się do usług elektronicznego społeczeństwa informacyjnego. Należy to ustalić z uwzględnieniem zarówno uzasadnienia, jak i treści dyspozycji tej zasady. W tym celu wystarcza, aby zasada ta realizowała ten cel lub przedmiot w niektórych jej postanowieniach (zob. wyrok Trybunału z dnia 20 grudnia 2017 r., Falbert, C-255/16, pkt 32). Przepis krajowy przewidujący sankcje karne za gry, na które nie uzyskano zezwolenia, stanowi przepis techniczny, jeżeli jego przedmiotem i celem są w wyraźny sposób usługi gier online (zob. ostatnio wyrok Trybunału z dnia 20 grudnia 2017 r., Falbert, C-255/16, pkt 37).
- 34 WWAG przewiduje w tym zakresie sankcje karne wyłącznie w przypadku uszczuplenia podatku lub braku zgłoszenia. Normując obowiązek podatkowy w

odniesieniu do eksploatacji terminali do zawierania zakładów ma jednak na celu (również) ograniczenie zawierania zakładów poprzez ten kanał dystrybucji (zob. powyższe rozważania dotyczące „innych wymagań”). W związku z tym uznanie, że WWAG przewiduje ogólną zasadę dotyczącą świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego, nie wydaje się w każdym razie wykluczone. Wykluczone nie wydaje się także to, że te przepisy WWAG należy postrzegać jako uregulowanie tych usług, a mianowicie związanego bezpośrednio z eksploatacją terminali do zawierania zakładów zapewniania dostępu do informacji o okazjach do zawarcia zakładów i umożliwiania ich zawierania. Sytuacja nie wydaje się porównywalna z przypadkiem rezerwacji biletu lotniczego w biurze podróży przy fizycznej obecności klienta za pomocą sieci komputerowej (załącznik I pkt 1 lit. c dyrektywy), ponieważ klient sam obsługuje terminal do zawierania zakładów, nawet jeśli zwykle ma to miejsce przy fizycznej obecności (przedstawiciela) posiadacza lokalu, w którym znajduje się terminal do zawierania zakładów. [Or. 10]

- 35 W kwestii tego, czy takiej oceny nie wyklucza z kolei na przykład art. 1 ust. 6 dyrektywy, można odesłać do powyższych rozważań (poświęconych „innym wymaganiom”).
- 36 d) Przepisy w rozumieniu kategorii czwartej
- 37 Zaklasyfikowanie do tej kategorii (w kwestii dodania tej kategorii zob. ponownie wyrok Trybunału z dnia 21 kwietnia 2005 r., Lindberg, C-267/03, pkt 73) wymaga, aby przepisy zakazywały produkcji, przywozu, wprowadzania do obrotu i stosowania produktu albo świadczenia bądź korzystania z usługi (zob. wyroki Trybunału: z dnia 9 czerwca 2011 r., Intercommunale Interomosane, C-361/10, pkt 13; z dnia 10 lipca 2014 r., Ivansson, C-307/13, pkt 16).
- 38 Ponieważ WWAG nie zawiera żadnego zakazu w takim rozumieniu, zdaniem Verwaltungsgerichtshof (trybunału administracyjnego) ustawa ta nie jest objęta tą kategorią. W szczególności również § 8 WWAG nie przewiduje zakazu wspomnianej działalności, a jedynie sankcje karne w przypadku uszczuplenia podatku lub braku zgłoszenia.
- 39 e) „przepisy de facto”
- 40 Jeżeli przepis, którego nie powinno się postrzegać jako przepisu technicznego, odsyła do innych przepisów, które należy z kolei uznać za przepisy techniczne, pierwszy z tych przepisów stanowi „przepis techniczny de facto” (zob. wyrok Trybunału z dnia 10 lipca 2014 r., Ivansson, C-307/13, pkt 31).
- 41 W tej kwestii wystarczy zdaniem Verwaltungsgerichtshof (trybunału administracyjnego) wskazać, że WWAG nie zawiera akurat żadnego odesłania do innych przepisów, w tym w szczególności do Wiener Wettengesetz (zob. poza tym w tej kwestii wyrok Trybunału z dnia 11 czerwca 2015 r., Berlington Hungary, C-98/14, pkt 96 i nast.).

- 42 3. W przedmiocie drugiego pytania prejudycjalnego
- 43 Naruszenie obowiązku notyfikacji powoduje w świetle utrwalonego orzecznictwa Trybunału (dotyczącego poprzednich dyrektyw; inaczej Trybunał orzekł w wypadku jeszcze wcześniejszego aktu prawnego w wyroku z dnia 13 lipca 1989 r., *Enichem Base*, 380/87, pkt 22 i nast.) **[Or. 11]** brak możliwości stosowania danych „przepisów technicznych”, zatem nie można się na nie powołać wobec jednostek (zob. wyroki Trybunału: z dnia 30 kwietnia 1996 r., *CIA Security International*, C-194/94, pkt 54; z dnia 26 września 2000 r., *Unilever Italia*, C-443/98, pkt 49 i nast.; z dnia 10 lipca 2014 r., *Ivansson*, C-307/13, pkt 48; z dnia 4 lutego 2016 r., *Ince*, C-336/14, pkt 68: brak możliwości stosowania dotyczy jedynie zawartych tam przepisów technicznych, nie zaś pozostałych przepisów danej ustawy; zob. ponadto opinia z dnia 13 grudnia 2018 r., *VG Media*, C-299/17, pkt 2; zob. jednak również wyrok Trybunału z dnia 16 czerwca 1998 r., *Lemmens*, C-226/97, pkt 35 i nast.).
- 44 Ogólnie wykładnia prawa Unii nie wydaje się na tyle oczywista, by nie pozostawiała ona miejsca na jakiegokolwiek racjonalne wątpliwości (zob. wyrok Trybunału z dnia 4 października 2018 r., *Komisja/Republika Francuska*, C-416/17, pkt 110).
- 45 W związku z powyższym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej kieruje się wymienione wyżej pytania z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 267 TFUE.

[podpisy i pieczęć urzędowa]